

Sygn. akt I C 1102/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2019 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. W.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zadośćuczynienie w kwocie 45000,00 zł, o koszty leczenia w kwocie 1865,00 zł oraz o koszty opieki w kwocie 3640,00 zł

I zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki E. W. tytułem zadośćuczynienia kwotę 45000,00 zł (czterdzieści pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 października 2016 r. do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki E. W. tytułem kosztów leczenia kwotę 1708,82 zł (jeden tysiąc siedemset osiem złotych osiemdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 października 2016 r. do dnia zapłaty;

III zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki E. W. tytułem kosztów opieki kwotę 1078,00 zł (jeden tysiąc siedemdziesiąt osiem złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 października 2016 r. do dnia zapłaty;

IV w pozostałym zakresie powództwo oddala;

V zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki E. W. kwotę 5985,63 zł (pięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych sześćdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 4817,00 zł (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VI nakazuje Skarbowi Państwa wypłacić powódce E. W. kwotę 31,37 zł (trzydzieści jeden złotych trzydzieści siedem groszy) tytułem zwrotu części niewykorzystanej zaliczki zaksięgowanej pod pozycją U 11- (...), KU 50- (...), (...);

VII nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego (...) S.A. w S. kwotę 4337,58 zł (cztery tysiące trzysta trzydzieści siedem złotych pięćdziesiąt osiem groszy) tytułem uzupełnienia kosztów procesu orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 6 lipca 2018 r.

Sygn. akt I C 1102/16

UZASADNIENIE

Powódka E. W. wniosła w dniu 26 października 2016 r. pozew przeciwko (...) S.A. w S., żądając zasądzenia na swoją rzecz kwoty 50505,00 zł, w tym kwoty 45000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1865,00 zł tytułem kosztów leczenia oraz kwoty 3640,00 zł tytułem kosztów opieki, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 października 2016 r. do dnia zapłaty. Powódka E. W. wnosiła ponadto o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany (...) S.A. w S. wnosił o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki E. W. zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2016 r. Sąd zwolnił powódkę E. W. od obowiązku ponoszenia opłaty sądowej od pozwu.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 21 stycznia 2016 r. E. W. około godz. 7:45 dokonywała zakupów spożywczych w sklepie (...) przy ul. (...) w C., należący do sieci (...) HANDEL S.A. w W.. Sklep na dwa poziomy, jeden na parterze, na który wchodzi się od strony ul. (...) oraz drugi poziom -1, na którym znajduje się sklep mięsny, do którego schodzi się schodami. Z tego poziomu jest wyjście na sklepowy parking od strony ul. (...), położony na tyłach sklepu. Parking ma znaczny spadek w kierunku od sklepu do ul. (...), od strony której urządzony jest wjazd i wyjazd z parkingu, Sklep w dni powszednie był otwarty w godzinach 7:00 - 21:00, zaś w niedzielę 9:00 - 18:00 (bezsporne).

E. W. zamieszkuje w C. przy ul. (...), pracuje natomiast w Wojewódzkim Urzędzie Pracy przy ul. (...), w sąsiedztwie ul. (...). Drogę do pracy pokonywała pieszo, często w drodze do pracy, dokonywała zakupów w sklepie (...). Z wyjścia od strony parkingu i ul. (...) miała znacznie krótszą drogę do pracy niż od wejścia od strony ul. (...), około 150 metrów (zeznania świadka J. L. k. 152 - 154, T. D. k. 154 - 155, zeznania powódki E. W. k. 131 - 133, 271 - 272).

E. W. wychodząc ze sklepu widziała, że jest ślisko i starała się ostrożnie poruszać. Była w zimowych butach, bez obcasów, na grubej, płaskiej podeszwie. Pomimo tego, przechodząc przez parking ciągiem komunikacyjnym od wejścia do sklepu do położonego na wprost wjazdu na parking, poślizgnęła się na oblodzonej powierzchni i upadła, doznając urazu nogi lewej. Pomocy udzielili jej znajomi z pracy, koleżanka T. D., która towarzyszyła jej w drodze do pracy i na zakupach, oraz powiadomiony telefonicznie kolega z pracy J. L.. J. L. wezwał karetkę pogotowia, która przybyła po 7 minutach. Karetka pogotowia zabrała E. W. do szpitala w C. (zeznania świadków K. D. k. 133 - 134, J. L. k. 152 - 154, T. D. k. 154 - 155, S. S. k. 154, zeznania powódki E. W. k. 131 - 133, 271 - 272).

W dniu 21 stycznia 2016 r. było mroźno; opady śniegu były poprzedniego dnia; niewielkie opady były też w nocy. Na parkingu było ślisko; był oblodzony, pokryty przemarzniętym śniegiem. Było widoczne, że parking nie był posypany solą ani piaskiem. (zdjęcia k. 114 - 117, 147 - 150, zeznania świadków, J. L. k. 152 - 154, M. W. k. 157 - 158, zeznania powódki E. W. k. 131 - 133, 271 - 272).

(...) HANDEL S.A. w W. odpowiedzialnym za m. in. utrzymanie parkingu w należyтым stanie był M. W.. Do jego obowiązków należało odśnieżanie otoczenia sklepu i parkingu na bieżąco, po każdym opadach oraz posypywanie nawierzchni solą drogową i niekiedy piaskiem. Parking posypywany jest solą drogową codziennie, a odśnieżany po opadach. M. W. pracuje zimową porą od godz. 7:00, tylko gdy są opady śniegu w nocy, przychodzi do pracy odśnieżać teren wokół sklepu o godz. 6:00. W dniu 21 stycznia 2016 r. M. W. rozpoczął pracę o godz. 7:00 od strony wejścia do sklepu od ul. (...). Tego dnia były w nocy tylko niewielkie opady śniegu. Dzień wcześniej posypał parking o godz. 15:00 solą. Kilka minut po odjeździe karetki pogotowia, odśnieżył parking i posypał piaskiem, gdyż wcześniej był odśnieżony tylko na wjeździe (oświadczenie k. 110, zdjęcia k. 114 - 117, 147 - 150, zeznania świadków A. K. k. 155 - 157, M. W. k. 157 - 158).

W dacie zdarzenia (...) HANDEL S.A. w W. posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia oraz wprowadzenia produktu do obrotu w (...) S.A. w S. (bezsporne).

(...) S.A. w S. decyzjami z dnia 6 września 2016 r. oraz 17 października 2016 r. odmówiło uznania roszczeń E. W. z tytułu zadośćuczynienia oraz zwrotu kosztów leczenia i opieki zgłoszonych w związku z urazem doznany w dniu 21 stycznia 2016 r. (bezsporne).

E. W., po doznany urazie, wymagała opieki osób trzecich przez okres 10 tygodni po dwie godziny dziennie w ograniczonym zakresie tj. czynności życia codziennego, toaleta, wizyty lekarskie. E. W. pracowała jako pracownik biurowy. W związku z doznany urazem przebywała na zwolnieniu lekarskim przez okres sześciu miesięcy. Nie przyjęła propozycji skorzystania z zasiłku rehabilitacyjnego (dokumentacja medyczna k. 23 - 46, 61 - 64, opinia biegłego sądowego w zakresie traumatologii i narządu ruchu L. G. k. 165, opinia (...) w O. k. 214 - 221, zeznania powódki E. W. k. 131 - 133, 271 - 272).

E. W. w dacie zdarzenia miała 59 lat. Była osobą aktywną fizycznie, pełną energii, towarzyską; spotykała się ze znajomymi. Opiekowała się wnukami, chodziła z nimi na spacer i plac zabaw. Jeździła na rowerze, uprawiała nordic walking. Mieszka sama, w budynku wielorodzinnym na czwartym piętrze. Po doznany urazie przez 5 tygodni mieszkała u córki K. D., gdyż potrzebowała pomocy w zwykłych sprawach. W domu poruszała się początkowo przy balkoniku, po pewnym czasie zaczęła chodzić o kulach; obecnie korzysta z laski. W pracach domowych, porządkowych i zakupach, pomaga jej córka K. D. oraz koleżanka K. P.. Korzystała i nadal okresowo korzysta z rehabilitacji, przyjmuje leki przeciwbólowe dostępne bez recepty. Początkowo przyjmowała również leki przeciwzakrzepowe. Obecnie odczuwa bóle przy zmianie pogody lub nadmiernym obciążeniu kończyny w przypadku dłuższego chodzenia lub przeniesienia cięższej rzeczy. Z domu wychodzi tylko do pracy; wcześniej chodziła do pracy pieszo, teraz korzysta ze środków komunikacji miejskiej lub wspólnej jazdy z kolegą z pracy jego samochodem (zeznania świadków K. D. k. 133 - 134, W. D. k. 134 - 135, K. P. k. 135, T. D. k. 154 - 155, zeznania powódki E. W. k. 131 - 133, 271 - 272).

E. W. w dniu 21 stycznia 2016 r. w wyniku upadku na biodro lewe doznała przekrętarzowego złamania kości udowej lewej. Tego samego dnia została poddana leczeniu operacyjnemu z otwartą repozycją złamania i stabilizacją D. (system D. Śruby Biodrowej). Leczenie pooperacyjne odbyło się prawidłowo, bez powikłań. W wyniku zastosowanego leczenia doszło do zrostu kostnego. Obecnie E. W. ma bliźnię pooperacyjną po stronie bocznej uda lewego o długości około 11 cm. Kończyna Lewa dolna jest skrócona o około 0,5 cm, zaś jej obwód jest zmniejszony o około 1,5 cm. Stawy biodrowy i kolanowy wykazują cechy przykurczu zgięciowo - wyprostnego; ruchy rotacyjne stawu biodrowego wykazują niewielki deficyt. W badaniu stwierdzono zaniki mięśni uda i mięśni pośladkowych, powodujące opadanie miednicy. E. W. utyka, porusza się o lasce w celach asekuracyjnych; korzysta również z podwójnej wkładki tzw. podpiętki. W okresie pooperacyjnym przez okres około trzech miesięcy odczuwała znaczne dolegliwości bólowe. Obecnie mają charakter okresowy. Pomimo zastosowanego leczenia i rehabilitacji utrzymuje się dysfunkcja stawu biodrowego i kolanowego wpływająca na funkcję podpórczo - lokomocyjną kończyny i funkcjonowanie codzienne. E. W. nadal wymaga dalszego usprawniania celem redukcji deficytu stawowego. Skutki zdrowotne tego zdarzenia E. W. będzie odczuwać do końca życia, a prowadzona rehabilitacja medyczna pozwoli zachować w miarę możliwości sprawność uszkodzonej kończyny i zapobiec narastaniu dalszych niekorzystnych następstw. Rokowania co do jej stanu zdrowia w przyszłości są niepewne, gdyż mogą pozostać następstwa w postaci dalszego ograniczenia funkcji kończyny dolnej lewej, zaników mięśniowych, ograniczenia ruchomości, utrzymywania się dolegliwości bólowych oraz ograniczenie sprawności ogólnej. U pacjentów po doznany złamaniu kości udowej i związanej z tym zmianą wzorca chodu z czasem dochodzi do nasilenia choroby dyskopatycznie - zwyrodnieniowej kręgosłupa. Możliwe jest również powstanie przykurczu w stawie kolanowym lewym. Doznany przez E. W. uszczerbek na zdrowiu, wynikający z urazu kończyny dolnej lewej, kształtuje się na poziomie 15 % trwałego uszczerbku na zdrowiu zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz

postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (dokumentacja medyczna k. 23 - 46, 61 - 64, opinia biegłego sądowego w zakresie traumatologii i narządu ruchu L. G. k. 165, opinia (...) w O. k. 214 - 221).

E. W. poniosła koszty leczenia w łącznej wysokości 1708,82 zł, w tym rehabilitacja - 1500,00 zł, balkonik - 120,00 zł oraz leki 88,82 zł (rachunki k. 41, 43 - 46).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranej w sprawie dokumentacji medycznej (k. 23 – 40, 42, 61 - 64), rachunków (k. 41, 43 – 46), zdjęć (k. 114 – 117, 147 – 150), oświadczenia (k. 110), opinii biegłego sądowego w zakresie traumatologii i narządu ruchu L. G. (k. 165) oraz w (...) w O. (k. 214 - 221), zeznań świadków J. L. (k. 152 – 154), T. D. (k. 154 – 155), K. D. (k. 133 – 134), S. S. (k. 154), M. W. (k. 157 – 158), A. K. (k. 157 – 158) oraz zeznań powódki E. W. (k. 131 – 133, 271 – 272).

W ocenie Sądu, okoliczności sprawy co do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (...) HANDEL S.A. w W. w (...) S.A. w S., a także przebytego przez powódkę E. W. leczenia, jak też doznanych przez nią w związku ze zdarzeniem z dnia 21 stycznia 2016 r. dolegliwości, są bezsporne.

Spór pomiędzy stronami przede wszystkim ograniczał się do ustalenia zasady odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń oraz wysokości przysługujących powódce zadośćuczynienia oraz kosztów opieki. Koszty leczenia powódki nie były w istocie kwestionowane przez pozwanego; nie może budzić wątpliwości, że koszty te były związane bezpośrednio z leczeniem powódki będącym skutkiem zdarzenia z dnia 21 stycznia 2016 r.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zeznania świadków, w tym pracowników (...) HANDEL S.A. w W. A. K. i M. W. oraz zeznania powódki E. W. są w pełni wiarygodne; są zgodne, spójne i logiczne, znajdując potwierdzenie zarówno co do miejsca zdarzenia, jak i warunków pogodowych, w przedstawionych przez strony procesy zdjęciach.

Szczególne znaczenie dla oceny sprawy mają zeznania świadka M. W., który wskazał, kiedy i z jakiego powodu dokonał zabezpieczenia terenu parkingu w granicach ciągów pieszych.

Jeżeli chodzi o ocenę opinii biegłych sądowych: ortopedy traumatologa narządu ruchu L. G. oraz Katedry Medycyny Sądowej Wydziału Nauk Medycznych (...) w O. (ortopedy traumatologa narządu ruchu P. I. i specjalisty medycyny sądowej M. K.) to wskazać należy, że zarówno ustalenia, jak i wnioski zawarte w tych opiniach są zbieżne, w szczególności co do ustalenia wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu, którego doznała powódka, zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania, na 15 %. Zbieżne są również wnioski obu opinii co do rokowań w zakresie stanu jej zdrowia w przyszłości.

Niewątpliwie jednak między wnioskami opinii istnieje rozbieżność w zakresie okresu, w jakim powódka E. W. wymagała opieki osoby trzeciej. Biegły sądowy L. G. wskazał, że był to okres 7 tygodni po 3 godziny dziennie, natomiast biegli Katedry Medycyny Sądowej Wydziału Nauk Medycznych (...) w O. określili, że powódka wymagała opieki przez okres 5 tygodni po 2 – 3 godziny dziennie, a przez następne 5 tygodni po 1 – 2 godziny dziennie. Podkreślić należy, że obie opinie w tym zakresie mają jedynie charakter pomocniczy; z uwagi na przedmiot nie mogą stanowić zbioru szczegółowych reguł. Nie może to zatem, zdaniem Sądu, prowadzić do dyskredytacji którejkolwiek z tych opinii, w tym zakresie bowiem żadna z opinii nie ma charakteru wiążącego, a jedynie pomocniczy. Stąd też Sąd przyjął na potrzeby niniejszego procesu, że powódka E. W. wymagała opieki przez okres 10 tygodni po dwie godziny dziennie.

Podkreślić należy, że pozwany zakład ubezpieczeń nie kwestionował wysokości poniesionych przez powódkę E. W. kosztów leczenia, jak też ich związku z doznany przez powódkę urazem z dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powódki E. W. zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

W ocenie Sądu, nie może budzić wątpliwości odpowiedzialność (...) S.A. w S. za doznane przez powódkę E. W. cierpienia doznane w związku ze zdarzeniem z dnia 21 stycznia 2016 r. w związku z zawarciem z (...) HANDEL S.A. w W. umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkownika mienia oraz wprowadzenia produktu do obrotu, zgodnie z którą podstawą odpowiedzialności jest wina podmiotu wyrządzającego szkodę, co należy rozumieć w niniejszej sprawie jako winę, chociażby nieumyślną, sprawcy, a zatem pracownika lub inną osobę wykonującą powierzone mu czynności w rozumieniu art. 429 kc. Zgodnie bowiem z art. 415 kc, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Do odpowiedzialności zatem ubezpieczonego (...) HANDEL S.A. w W. mają zatem zastosowanie zasady ogólne wynikające z art. 415 kc.

Do przesłanek odpowiedzialności deliktowej należą: zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, oraz szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą. Przy ustalaniu odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące związku przyczynowego, szkody i sposobów jej naprawienia (art. 361–363 kc).

W ocenie Sądu, w świetle ustalonego stanu faktycznego, nie może budzić wątpliwości, że w dniu 21 stycznia 2016 r. powódka E. W. poślizgnęła się na śliskiej nawierzchni parkingu sklepu (...) w C., która nie została prawidłowo zabezpieczona dla bezpieczeństwa klientów, pomimo trudnych warunków pogodowych (mróz, niewielkie opady śniegu). Podkreślić należy, że do zdarzenia doszło w dzień powszedni, w godzinach porannych, około godz. 7:45 na parkingu sklepu w granicach ciągu pieszego. Miało zatem miejsce w godzinach wzmożonego ruchu. Parking sklepu nie ma wydzielonych stref dla osób pieszych, co powoduje konieczność poruszania się przez klientów sklepu w strefie ruchu pojazdów. Sklep jest dwupoziomowy; dostęp do sklepu jest na poziomie 0 od strony ul. (...) oraz na poziomie -1 od strony ul. (...), przy której znajduje się parking dla klientów sklepu. Z tej strony parking na znaczny spadek w kierunku od sklepu do ul. (...). Zimą parking jest odśnieżany po opadach śniegu oraz posypywany solą drogową powodującą topnienie śniegu i lodu.

W dniu 21 stycznia 2016 r. sklep był otwarty od godziny 7:00. Pomimo niewielkich opadów śniegu w nocy i mrozu, pracownik, do którego obowiązków należało m. in. odśnieżanie otoczenia sklepu i parkingu na bieżąco oraz posypywanie nawierzchni solą drogową, do godz. 8:00 rano posypał solą nawierzchnię chodnika przy sklepie jedynie od strony ul. (...). Parking był posypywany solą dzień wcześniej, około godziny 15:00. W nocy był mróz, co wpłynęło na przymarzanie rozpuszczającego się śniegu i pokrycie nawierzchni parkingu lodem. W ocenie Sądu, uznać należy, że parking nie został prawidłowo zabezpieczony dla bezpieczeństwa klientów w godzinach otwarcia sklepu. Dodatkowo podkreślić należy, że usytuowanie parkingu (znaczne obniżenie w kierunku wyjazdu od strony ul. (...)) w danej sytuacji pogodowej, tym bardziej powodowało konieczność interwencji pracowników w zakresie zabezpieczenia nawierzchni. Zdaniem Sądu, podnoszona przez pozwanego okoliczność, że powódka E. W. poruszała się pieszo, a parking jest przeznaczony dla pojazdów mechanicznych, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Nawet korzystanie z parkingu samochodem, zawsze powoduje konieczność poruszania się po parkingu pieszo po opuszczeniu samochodu. Parkingi nie są zwykle wyposażone w oznaczone ciągi komunikacyjne dla osób pieszych, co powoduje konieczność poruszania się przez osoby piesze ciągami komunikacyjnymi dla pojazdów w ruchu.

Podstawę prawną zasądzenia zadośćuczynienia stanowi przepis art. 445 § 1 kc. Ustawodawca nie sprecyzował w nim jednak konkretnych mierników czy zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając tę kwestię swobodnemu uznaniu sędziowskiemu. Przepis cyt. artykułu stanowi bowiem, że w wypadkach przewidzianych w art. 444 § 1 kc, w tym w razie uszkodzenia ciała, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W orzecznictwie sądowym ugruntował się, aprobowany także przez piśmiennictwo, pogląd o kompensacyjnym charakterze zadośćuczynienia pieniężnego przewidzianego w art. 445 § 1 kc, tj. uznający je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 1968 r. w sprawie I PR 175/68, uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego

z dnia 8 grudnia 1973 r. w sprawie III CZP 37/73). Wysokość odpowiedniej sumy, której przyznanie przewiduje art. 445 § 1 kc, zależy więc przede wszystkim od rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy, ustalonej przez sąd przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy. O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien więc decydować w zasadzie stopień cierpień fizycznych i psychicznych poszkodowanego.

Dokonane w sprawie ustalenia wskazują, że powódka E. W. doznała bolesnych i uciążliwych obrażeń ciała w postaci przezkrętarzowego złamania kości udowej lewej, które może mieć w przyszłości wpływ na funkcjonowanie codzienne, aktywność życiową i ogólną sprawność organizmu. Należy uwzględnić, że powódka była w dacie zdarzenia osobą w pełni zdrową, aktywną zawodowo, fizycznie i towarzysko. W wyniku wypadku została ograniczona możliwość wykonywania przez nią zwykłych czynności dnia codziennego, która trwa nadal. Powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim przez okres sześciu miesięcy, po których wróciła do pracy. Pomimo tego odczuwa okresowe bóle związane z chodzeniem, długotrwałym staniem czy noszeniem cięższych rzeczy. Związane jest to ze skróceniem kończyny wskutek zdarzenia, jak też związanym z tym częściowym zanikiem mięśni. Powódka obecnie stara się unikać obciążenia nogi, zaniechała uprawiania sportów, ograniczyła wychodzenie z domu, gdyż nawet schodzenie i wchodzenie po schodach stanowi dodatkową trudność (powódka mieszka na czwartym piętrze bloku wielorodzinnego bez windy).

Jak wskazano powyżej, ustalony zgodnie przez biegłych sądowych uszczerbek na zdrowiu w związku z urazem kończyny lewej dolnej powódki E. W. wynosi obecnie 15 % i ma charakter stały.

Zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, wysokość zadośćuczynienia musi być adekwatna do powstałej szkody. W wyroku z dnia 29 września 2004 r. w sprawie II CK 531/03 Sąd Najwyższy podkreślił, że zadośćuczynienie należne osobie pokrzywdzonej deliktem ma na celu złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i moralnych. Wysokość zadośćuczynienia musi zatem pozostawać w zależności od intensywności tych cierpień, czasu ich trwania, ujemnych skutków zdrowotnych, jakie osoba poszkodowana będzie zmuszona znosić w przyszłości. Podobnie w wyrokach z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie II CKN 605/00 oraz z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie V CSK 245/07 Sąd Najwyższy wskazał, że w przypadku uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia należy uwzględniać czynniki obiektywne: czas trwania, stopień intensywności cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, wiek poszkodowanego, a także czynniki subiektywne: poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową.

W ocenie Sądu, żądane przez powódkę E. W. zadośćuczynienie w kwocie 45000,00 zł jest adekwatne do doznanej przez nią szkody. Niewątpliwie powódka poniosła uszczerbek na zdrowiu, wynikający z urazu kończyny dolnej lewej. Do chwili obecnej odczuwa skutki wypadku. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu, doznanego przez nią jest znaczny; dotyczy osoby bardzo sprawnej. Uszczerbek, którego doznała ma istotne znacznie dla komfortu jej życia, powódka musiała znacząco zmienić tryb życia, co negatywnie wpłynęło na jej samopoczucie i samoocenę. Uraz, którego doznała, nie tylko spowodował, że zaprzestała aktywnego spędzania czasu, ograniczyła kontakty towarzyskie, ale ma problemy w zwykłych sprawach związanych z wejściem po schodach do mieszkania, drogą do pracy czy przyniesieniem zakupów do domu.

W ocenie Sądu, powódce E. W. przysługuje zatem zadośćuczynienie w kwocie 45000,00 zł, które odpowiada stopniowi doznanej przez nią szkody.

Sąd, odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 45000,00 zł, zasądził od dnia 26 października 2016. tj. od dnia wytoczenia powództwa. Sąd miał na uwadze, że powódce decyzją z dnia 6 września 2016 r. odmówiono wypłaty zadośćuczynienia, podczas gdy okoliczności sprawy wskazują, że roszczenie było oczywiście uzasadnione już na etapie postępowania przed zakładem ubezpieczeń.

Jednocześnie Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki E. W. kwotę 1708,82 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz kwotę 1078,00 zł tytułem kosztów opieki.

Zgodnie z art. 444 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 kc obejmuje wszelkie wydatki

(koszty) pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne (niezbędne) i celowe. Pojęcie „wszelkie koszty” oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić, a których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r. w sprawie II CSK 425/07). Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania, w tym kosztów rehabilitacji. Obowiązek zwrotu dotyczy wydatków rzeczywiście poniesionych i obiektywnie potrzebnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 lutego 2006 r. w sprawie I ACa 1131/05). W grupie wydatków celowych i koniecznych, pozostających w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia tradycyjnie wymienia się koszty leczenia (pobytu w szpitalu, wizyt u specjalistów, pomocy pielęgniarstwa, koszty leków), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych specjalistycznych aparatów i urządzeń (np. protez, kul, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego). Do grupy tej zalicza się również wydatki związane z transportem chorego na zabiegi i do szpitala, koszty związane z odwiedzinami chorego w szpitalu czy wynikające z konieczności specjalnej opieki i pielęgnacji nad chorym, koszty zabiegów rehabilitacyjnych, wreszcie koszty przygotowania do innego zawodu np. opłaty za kursy, szkolenia, koszty podręczników i innych pomocy, dojazdów itp. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie I Aca 1306/13). W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje również wydatki związane z opieką i pielęgnacją po wyjściu ze szpitala. Poszkodowany może domagać się zwrotu kosztów opieki nad nim i kosztów rehabilitacji poniesionych przez członków jego najbliższej rodziny; korzystanie z pomocy innej osoby i związane z tym koszty stanowią koszty leczenia w rozumieniu art. 444 § 1 kc. Legitymacja czynna w zakresie żądania zwrotu tych kosztów przysługuje poszkodowanemu niezależnie od tego, kto sprawuje opiekę nad nim tj. żona, matka czy inna osoba bliska albo inna osoba określana jako trzecia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie II CSK 474/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 września 2014 r. I ACa 846/14). W wyroku z dnia 25 września 2013 r. w sprawie I ACa 331/13 Sąd Apelacyjny w Lublinie wskazał, że jeżeli powód wymaga opieki wobec uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku, a koszty jej są możliwe do ustalenia, pozwany jest zobowiązany do pokrywania szkody z tego tytułu nawet wówczas gdy świadczenia te są (bądź mogą być) wykonywane przez osoby najbliższe. Opieka świadczona przez te osoby ma bowiem także realny wymiar ekonomiczny i jest następstwem zdarzenia, za które odpowiada pozwany. Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje zatem wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r. w sprawie II CSK 425/07) W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego. Ich zakres nie może ograniczać się do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, lecz powinien obejmować koszty działań, podjętych z uzasadnionym – zważywszy na aktualny stan wiedzy medycznej – przekonaniem o spodziewanej poprawie stanu zdrowia poszkodowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie II CKN 1018/00). Stąd uzasadnione może być żądanie zwrotu kosztów, jakie poszkodowany poniósł na konsultację u wybitnego specjalisty (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 1969 r. w sprawie II PR 217/69).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, uznać należy, zdaniem Sądu, że roszczenie powódki E. W. o zwrot kosztów leczenia zasługuje na uwzględnienie w całości. Jak wskazano powyżej, zakład ubezpieczeń nie kwestionował zasadności poniesienia tych kosztów i ich związku ze zdarzeniem z dnia 26 stycznia 2016 r. Sąd uwzględnił żądanie powódki do kwoty 1702,82 zł, mając na uwadze, sumę kosztów wynikającą z przedstawionych przez powódkę faktur i rachunków (rehabilitacja 2 x 750,00 zł, wypożyczenie balkonika 90,00 zł + 30,00 zł, leki 45,30 zł + 43,52 zł). Podobnie, jak w przypadku zadośćuczynienia, Sąd, odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 1702,82 zł, zasądził od dnia 26 października 2016. tj. od dnia wytoczenia powództwa.

Odnosząc się natomiast do roszczenia w zakresie zwrotu kosztów opieki, Sąd uznał je za usprawiedliwione co do zasady. Sąd przyjął, że powódka E. W. wymagała opieki przez okres 10 tygodni po 2 godziny dziennie. Taki zakres czasowy opieki Sąd przyjął jako średni we wskazanych powyżej powodów.

Powódka E. W. domaga się zapłaty tych kosztów przy przyjęciu, że koszt jednej godziny wynosi 10,00 zł, zaś okres świadczenia pomocy obejmował czas od 31 stycznia 2016 r. do 20 lipca 2016 r.

Sąd orzekając w zakresie kosztów opieki miał na uwadze, że opieka nad osobą chorą, co do zasady, nie ogranicza się do zwykłej obecności opiekuna, ale wymaga określonych kwalifikacji i umiejętności. W niniejszej sprawie, obowiązki opiekuna sprowadzały się jednakże do pomocy w wykonywaniu zwykłych czynności dnia codziennego: toaleta, ubieranie się; nie wymagały zatem szczególnych kwalifikacji, tak jak nie wymaga się ich od osoby wykonującej pracę za wynagrodzeniem w stawce minimalnej. Sąd miał na uwadze, że powódka E. W. nie wykazała na jakiej podstawie przyjęła stawkę 10 zł/h, poprzestając na ogólnikowym oświadczeniu co do stawek opiekunek zawodowych.

Z tych względów Sąd wyliczeń należnych powódce kosztów opieki dokonał przy uwzględnieniu miesięcznego wynagrodzenia minimalnego za 2016 r. w stawce netto, mając na uwadze, że od tych należności nie są odprowadzane składki z ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego oraz podatek dochodowy. Najniższe wynagrodzenie miesięczne w 2016 r. wynosiło 1850,00 zł brutto, a zatem 1355,69 zł netto. W skali miesiąca pracownik pracuje przeciętnie 22 dni, a zatem 176 godzin, co daje stawkę 7,70 zł netto za godzinę pracy.

Łącznie powódce E. W. przysługuje zatem zwrot kosztów opieki w wysokości 1078,00 zł (70 dni x 2 godz. x 7,70 zł). Odsetki ustawowe za opóźnienie Sąd zasądził od dnia 26 października 2016. tj. od dnia wytoczenia powództwa.

W związku z powyższym, w pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd miał na uwadze treść art. 100 zd. 1 kpc, obciążając nimi pozwany zakład ubezpieczeń w całości. Wskazać należy, że Sąd uwzględnił roszczenia powódki w 95 %, co uzasadnia poniesienie kosztów procesu przez pozwanego.

Z tych względów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki zwrot kosztów procesu w kwocie 5985,53 zł. Na kwotę tych kosztów składają się koszty opinii biegłych orzeczone prawomocnymi postanowieniami z dnia 22 maja 2017 r. oraz 6 lipca 2018 r. pokryte z zaliczek uiszczonych przez powódkę w kwotach 563,63 zł oraz 600,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 4817,00 zł. Wysokość kosztów Sąd ustalił zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Jednocześnie Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4337,58 zł tytułem uzupełnienia kosztów opinii orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 6 lipca 2018 r. wypłaconych tymczasowo z sum budżetowych (art. 83 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 113 cyt. ustawy).

Niewykorzystaną część zaliczki tj. kwotę 31,37 zł, Sąd nakazał wypłacić powódce stosownie do art. 80 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.